

βάσανο

Κυριακή, 7 Ιουλίου 2013

Σημασία:

Βάσανος

(ή) κ. μον. κ. νεώτ. κ. δημ.

1. η λύδια λίθος, με την οποία έδοκιμάζετο η γνησιότητα του χρυσου : Θέογν.450 χρυσόν τριβόμενον βασάνω, Άριστλ.Χρωμ793 b, Γ παρατρίβεσθαι προς τὰς βασάνους*
2. βάσανον τοῦ ἀρώματος (ένν. του κινναμώμου) την αίγα είναι*
3. γεν. εξέταση, δοκιμασία για την απόδειξη της γνησιότητας, της αληθείας, κριτήριο.
4. Υπολογιστική πράξις, για να εξακριβωθεί αν είναι λανθασμένη ή σωστή μια άλλη υπολογιστική πράξη
5. δοκιμασία που γίνεται για εξακριβωση της χημικής συνθέσης και των ιδιοτητων των πρωτων υλών και των προϊόντων
6. ανάκριση συνοδευομένη από κακώσεις
7. τιμωρια, κακωσις, τυρανία, πόνος, στεναχωρία, κακοπάθεια
8. Στον πληθ. βασανοι ομολογιες που εγιναν μετα απο σωματικες βκακώσεις.
9. Τα ματυρια της κολασης
10. Εξιλαστηρια προσφορα.
300

βάσανος, ή, touchstone, on which pure gold leaves a yellow streak, ές βάσανον δ' έλθών παρατρίβομαι ώστε μολύβδω χρυσός Thgn.417; χρυσόν τριβόμενον βασάνω Id.450, cf. 1105; παρατρίβεσθαι προς τὰς β. Arist.Col.793b1, cf. HA 597b2: metaph., β. τοῦ ἀρώματος (sc. τοῦ κινναμώμου) τήν αίγα είναι Philostr.VA3.4. II. the use of this as a test, χρυσός έν β. πρέπει Pi.P.10.67: generally, test, trial of genuineness, οὐκ έστιν μείζων β. χρόνου [Simon].175.1; δόμεν τι βασάνω ές έλεγχον Pi.N.8.20; σοφός ώφθη βασάνω θ' άδύπολις S.OT510 (Iyr.), cf. 494; βάσανον λαμβάνειν περί τινος Pl.Lg.648b; εις β. εἴ χερῶν wilt come to a trial of strength, S. OC835; πλοῦτος β. άνθρώπου τρόπων Antiph.232.5; [νόσου] έσχ' έπί σοί βάσανον had experienced it in you, i. e. you had had it first, IG14.1320; βάσανον ύποκείσονται will be subjected to a test, of candidates, POxy.58.25 (iii A. D.). III. inquiry by torture, ές πᾶσαν β. άπικνέεσθαι Hdt.8.110; εις β. αίτεῖν Herod.2.88; εξέτάσαι δια βασάνων SIG780.12 (Astypalaea, Aug.); esp. at Athens, used to extort evidence from slaves, εις β. δέχεσθαι Antipho1.12; εις β. παραδοῦναι Is.8.17; εκ βασάνων ειπεῖν ib.12: in pl., confession upon torture, D. 53.24, Hyp.Fr.5, Arist.Rh.1355b37. 2. agony of battle, ή κατά τὸ έργον β. S.E.M.6.24; tortures of disease, Ev.Matt.4.24; cf. έπάγρυπνος β. Vett.Val.211.28; also ψυχικάί Id.182.19; torments of hell, Ev.Luc.16.23. 3. trespass-offering, LXX 1 Ki.6.17.—Oriental word.

Συνώνυμα

Μαρτύριο
Τράβαλα ή ντραβαλα
Βάσανα (τα)
Βασανιστήριο
Μπελάδες
Τραβήγματα
Ξεπάτωμα
Ξεθέωμα

Συγγενικά

Μάγγανον

Παραγωγα - Συνθετα

Βασανίζω
Βασανιστήριο

Εγκυκλοπαιδικά:

Ετυμολογία:

τοπων. ἡ γ-τι-, ρλ. ρηιαυς.
βάσανος, ἡ "ἡ Λυδία λίθος, δι' ἧς ἐδοκιμάζετο ἡ γνησιότης τοῦ χρυσοῦ" :
δάνειον ἐκ τοῦ αἴγυπτ. bhn-w=ῶσ.

Κατ' ἐπεκτασιν κάθε μεσον ἢ μεθοδος για την ανακάλυψη της αλήθειας. Επομενως η ασκηση σωματικου ἢ ψυχικου πονου σε σε καποιον προκειμενου να ομολογηση την αληθεια.

Ξενόγλωσσα

Λατινικά

tormentum

i, n. torqueo, an instrument with which any thing is turned or twisted.

I. An engine for hurling missiles.

A. Lit.: "tormenta telorum," Cic. Tusc. 2, 24, 57: "tormentis Mutinam verberavit," id. Phil. 8, 7, 20; Caes. B. G. 2, 8; 4, 25; id. B. C. 1, 17; Hirt. B. G. 8, 14, 5: "machinator bellicorum tormentorum," Liv. 24, 34, 2; Sil. 6, 279; Tac. A. 2, 81; id. H. 3, 20; 4, 23; Curt. 4, 3, 13.—

B. Transf., a missile, shot thrown by the engine: "quod unum genus tegumenti nullo telo neque tormento transici posse," Caes. B. C. 2, 9; "telum tormentumve missum," id. ib. 3, 51; 3, 56; Plin. 8, 23, 35, § 85; Stat. Th. 9, 145; Curt. 4, 2, 9.—

II. A (twisted) cord, rope: praesectis crinibus tormenta effecerunt, Caes. B. C. 3, 9: "falces tormentis introrsus reducebant," id. B. G. 7, 22, 2: "laxare," Quint. Decl. 19, 15; Grat. Cyn. 26; Auct. Priap. 6: "stuppeum," App. Mag. p. 276, 14: "ferreum," i. e. fetters, Plaut. Curc. 2, 1, 12; cf.: "sine tormentorum injuriā," Petr. 102.—

III. An instrument of torture, a rack.

A. Lit.: "verberibus ac tormentis quaestionem habere," Cic. Phil. 11, 2, 5; 11, 4, 8; 13, 9, 21: "quaerere de aliquo tormentis," id. Deiot. 1, 3; id. Clu. 63, 176 sq.; id. Mil. 21, 57; 22, 58; id. Sull. 28, 78; id. Off. 3, 9, 39; id. Part. Or. 14, 50; id. Tusc. 5, 28, 80; Caes. B. G. 6, 18; Quint. 2, 20, 10; 3, 5, 10; Suet. Tib. 19; 58; 62 al.: "tu lene tormentum ingenio admoves," a rack of a mild sort, Hor. C. 3, 21, 13.—

B. Transf., in gen., torture, anguish, pain, torment, etc.: "cruciatus et tormenta pati," Plin. Ep. 1, 12, 6; cf.: "tormento liberari," Col. 6, 7, 1; so of the torture or pain of sickness, Cels. 7, 11; Plin. 19, 8, 44, § 155; 20, 4, 13, § 27; 22, 22, 37, § 79: "tormenta fortunae," Cic. Tusc. 5, 1, 1: caecae suspicionis, Caecin. ap. Cic. Fam. 6, 7, 4: "invidiā Siculi non invenere tyranni Majus tormentum," Hor. Ep. 1, 2, 59; Juv. 2, 137: "esse in tormentis," Plin. Ep. 8, 23, 9: "incredibiles cruciatus et indignissima tormenta pati," id. ib. 1, 12, 6: "tormentum sibi injungere," id. Pan. 86, 1: "bene tormentis secubituque coli," Ov. Am. 3, 10, 16; so of the pain of love, Mart. 7, 29, 1: "tormentis gaudet amantis," Juv. 6, 209: "animi tormenta latentis in aegro Corpore," id. 9, 18.—

IV. A clothes-press, mangle, Sen. Tranq. 1, 3.

tormentum, i, n. (torqueo), ¶ 1
machine de guerre à lancer les
traits, reposant sur le principe de

détente de cordes préalablement enroulées autour d'un cylindre : CÆS. G. 2, 30, 3; 4, 25, 2, etc; Cic. Phil. 8, 20; Tusc. 2, 57; Liv. 24, 34, 2 || projectile [lancé par la machine] : CÆS. G. 2, 9; 3, 51; 3, 56; PLIN. 8, 85 ¶ 2 treuil, cabestan : CÆS. G. 7, 22, 2; C. 3, 9, 3 ¶ 3 machine à refouler l'eau: SEN. Nat. 2, 9 ¶ 4 cordage : ferreum PL. Curc. 227, cordage de fer, chaîne de fer, tormenta seul = liens : PETR. 102, 13; QUINT. Decl. 10, 15 ¶ 5 instrument de torture, torture : Cic. Phil. 11, 5; 11, 8; 13, 21; Dej. 3; Clu. 176; Mil. 57, etc.; CÆS. G. 6, 19, 3 || [fig.] tourments, souffrance : tormenta fortunæ Cic. Tusc. 5, 1, les tourments qu'envoie la fortune; invidia Siculi non invenere tyranni majus tormentum HOR. Ep. 1, 2, 59, l'envie surpasse tous les tourments inventés par les tyrans de Sicile; tormentum sibi injungere PLIN. Pan. 86, 1, se causer du tourment.

Ιταλικά

tormento Lat. TORMENTUM per *TORCMENTUM quasi TORQUEAMNTUM da T5RQUEO torco,vol o, piego e quindi volgo in giro netlo scagliare (v. Torere), con desinenza -MENTUM indicante strumento.

Termine generale per qualunque specie di macchine inilitari, che lanciassero proiettili, mediante impulso rotatorio proiettato da funo attortigliata o altrimenti. Indict pure un Istrumento probabile a ruota destinato ad infliggere pena corporale ai re, coutorcendone o membra; e quindi metaf. Passione d'animi, Affezione, Travaglio, Faticidio. Deny. Tormntarnto; Tormentre; Tormententa cfr-tr(e); Tormnt6uo. Cfr. Iormentcz.

torménto *prov.* tormenz, turmenz; *fr.* tourment; *sp. e port.* tormento: = *lat.* TORMĒNTUM per *TORCMĒNTUM quasi *TORQUEAMĒNTUM da TÓRQUEO *torco, volgo, piego e quindi volgo in giro nello scagliare* (v. *Torcere*), con desinenza -MĒNTUM indicante strumento.

Termine generale per qualunque specie di macchine militari, che lanciassero proiettili, mediante impulso rotatorio prodotto da fune attortigliata o altrimenti.

Indicò pure un Istrumento probabilmente a ruota destinato ad infliggere una pena corporale ai rei, contorcendone e membra; e quindi *metaf.* Passione d'animo, Afflizione, Travaglio, Fastidio.

Deriv. *Tormentaménto; Tormentàre; Tormenta-re-trice; Tormentóso.* Cfr. *Tormenta.*

Αγγλικά
Γαλλικά

Εικόνες:

1

2

BURNING AT THE WHEEL.

3

4

5

6

Φράσεις:

Εβδομας των Παθων

Στην Εκκλ. Ορολογια είναι η μεγάλη εβδομαδα γιατι κατ'αυτην βασανιστηκε ο Ιησους. Μεταφορικα το λέμε για κάθε περιοδο προβλημάτων, υποχρεώσεων, αγγαριών κλπ.

Θα γελάσει και το παρδαλο κατσικι

Εννοούμε ότι καποιος θα γελοιοποιηθει.

Χρηση από τον Φωκίωνα Δημητριάδη το 1945 εις βάρος του Κ. Τσαλδάρη.

Η φραση όμως επρεπε να ηταν «θα γελάσεις με το παρδαλό κατσικι» .

Το θυμα προσδένονταν στο ξύλο του μαρτυριου και οι πατουσες του αλειφονταν με αλατι. Ένα κατσικι προσκομιζονταν και έγλυφε το αλατι (αρεσει πολύ το αλατι στα κατσικια). Το «βασανιστηριο» ηταν διασκεδαστικο στην αρχη,ο βασανιζομενος γαργαλιωταν και γελούσε. Η γλωσσα όμως της κατσικας είναι σκληρη σα λιμα, και μετα από λιγο το γλυψιμο αρχιξε να γινεται ολο και πιο επωδυνο και το γέλιο του έβγαινε ξυνό. Δηλαδη το νοημα της φρασης θα γελάσεις «με το κατσικι» ηταν «θα σου βγουν ξυνά τα γέλια».^{9585.61}

Το βασανιστηριο με το ΠΑΡΔΑΛΟ ΚΑΤΣΙΚΙ ηταν γνωστο από το μεσαιωνα ως "Le Supplice de la Chèvre" ή "Torture Of The Goat "

Το "παρδαλο προστεθηκε αργοτερα όταν το νοημα της φρασης ειχε τελειως χαθει και επρεπε να υπαρχει κατι που να δικαιολογει την γελοιότητα.

<http://youtu.be/3PMWat4MJ-8>

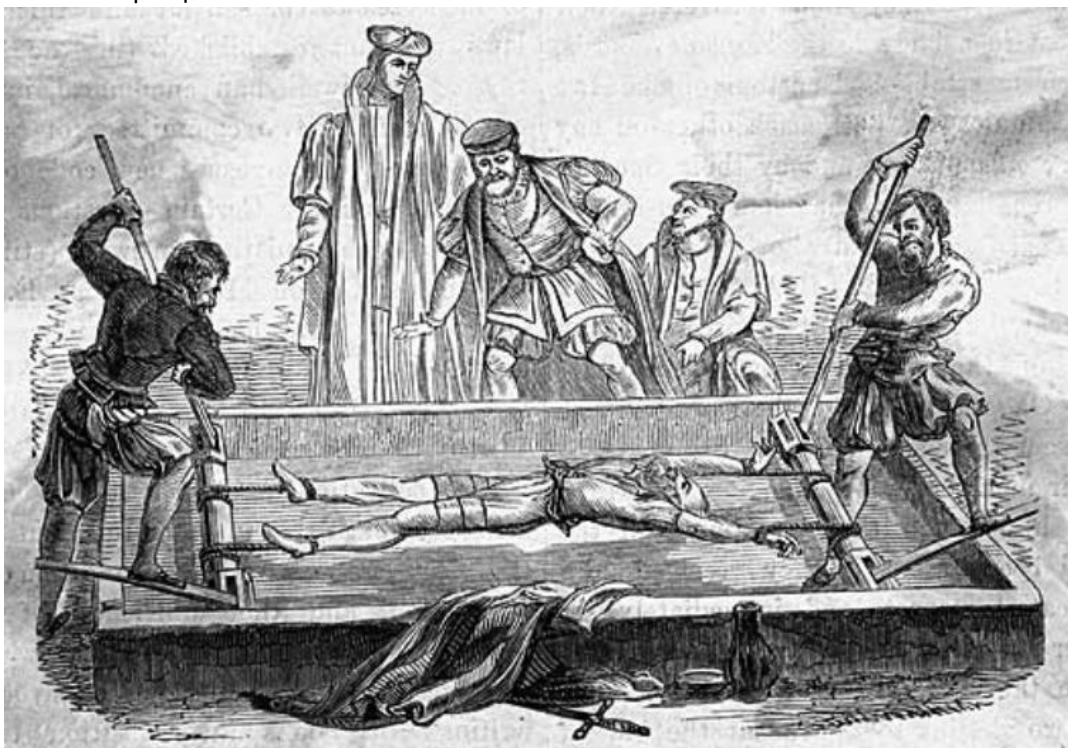
<http://youtu.be/hcoyRlvTyrS>

Θα εχουμε τραβηγματα

Η εικονα από το τραβηγμα με ειδικο μηχανήμα (**αθρέμβολο**) που ξεμασχαλιαζε ή εξάρθρωνε τα ποδια του βασανιζομενου.

Τά «άρθρέμβολα» πού προκαλούσαν εξάρθρωση των άκρων. Κατά τόν Ησύχιο τά άρθρέμβολα ήταν «βασανιστήρια καί όνομα στρεβλωτικών οργάνων εις ά εξαρθροϋσιν οί δήμιοι τά των καταδίκων μέλη».

Θα έχουμε ντράβαλα

Θα έχουμε μαρτύρια, δυσκολίες (θα πάθουμε **τραμπάκουλο**)

travaglio *prov.* trebalhs, TRABALHS *fatica, lavoro, opera*; *fr.* travail; *a. cal.* treball; *sp.* trabajo; *port.* trabalho; *ital b. lat.* TRABALIUM = TRABACULUM che *monnesso a TRABS trave* (cfr. *Trabacca, Trabaccolo*). Altri, prendendo motivo dalla forma *prov.* trebalhs, congiunge a un *b. at.* *TREPALIUM [da TRES + PALUS *palo*]; altri al celto [*cimbr.*] TRAFED *lavoro*; ed altri al *got.* TRAWLA *faticare*. Il Ferrari non felicemente deriva da TRIBULUM *trivolo*, che male si adatta alla forma.

Propr. Ordigno fatto di travi, nel quale manescalchi mettono le bestie fastidiose e intrattabili, per medicarle o ferrarle; poi Strumento di tortura, e *fig.* Tormento,

Malattia, Cosa penosa, Molestia, Affanno, Inquietudine, Cosa che stanca il corpo, Fatica [propr. eccessiva].

Deriv. *Travagliarre; Tavagliasso; Travagliuccio*

Καθομαι στα καρφιά

Κοινή φράση που προέρχεται από το αναλόγο βασανιστήριο της καρέκλας με τα καρφιά που ισχυρε πριν την ανακάλυψη της ηλεκτρικής καρέκλας. Διεκδικεί το βραβείο του λιγότερο αναπαυτικού καθίσματος, αν και ορισμένοι φακιρηδες έχουν αντιρήσεις. Βλ. Εικόνα

Ιδια σημασία έχει και το Καθομαι στ' αναμένα κάρβουνα

Λεγεται με την εννοια διακατεχομαι από απόλυτη ανησυχια και ανυπομονησια.

Χαριτωμένο : Κεντρικό ψητοπωλείο της ΑΘΗΝΑΣ (πλ. Κανιγκος) «ΣΤ'ΑΝΑΜΕΝΑ ΚΑΡΒΟΥΝΑ»

Κανονίζω

Ο καταπέλτης ήταν όργανο βασανιστικού θανάτου, αλλά και διαπομπευσης και εκφοβισμού των αντιπαλών.

Οί «καταπέλται», ήταν μηχανισμοί όπου προσδένονταν οί κρατούμενοι καί εκτοξεύονταν, ίσως οί ίδιοι οί καταπέλτες πού εκσφενδόνιζαν λίθους κατά τις πολιορκίες. Βασανιστική θανάτωση μέ καταπέλτη αναφέρει ο Διόδωρος ο Σικελιώτης - «τούς δε εις τούς καταπέλτας ένδεσμεύων κατεξόξευεν»^{154.90}

Για τη σκοπιμότητα Βλ. διαπομπευση κεφαλων στο λημμα διαπομπευση.

Κατι αναλογο εκανε ο Αλή-Πασας στα Γιανινα. Εδενε τους κατάδικους στην καννη ενός κανονιού. Ο καταδικος κοματιαζονταν αλλά δεν εκοξευονταν.

Από εκει η εκφραση **θα σε κανονισω** =θα σε τιμωρησω.

Μια ηπιότερη ερμηνεια είναι θα σε κανονισω = θα σε ρυθμισω (αφου κανων σημαινει, προτυπο, ρυθμος, μετρο).

Αναλογο **θα σε συγυρισω** (από την περιαγωγή., το συν+γυρισμα της διαπομπευσης).

Μαλώνω

Το ρημα εκει δυο σημασιες.

Ερίζω, φιλονικώ

Επιπλήτω < ομαλωνω = διορθωνω, κανω κατι ισιο

Φρ. Τον μάλωσε ο δασκαλος

Μαλωσαμε με τον Νίκο.

Εγινε το μαλεβράσε ή μάλε-βράση

χειροδικία. (μάλε-βράση: Η βράση, ή αιχμή, η κορύφωση του τσακωμού).

μάλιασε η γλώσσα μου.

Μαρτύρησα

Οι καταθεσεις των μαρτυρων στα δικαστηρια γινοντουσαν μετα από βασανιστήρια ακομα και αν ο μαρτυρας εμφανιζονταν προθυμος να καταθεσει. Η **εμβασανος μαρτυρια** ήταν πιο πειστικη και σίγουρη.

Το ρημα **μαρτύρησα** σημαίνει βασανιστηκα πχ. «Μεχρι να βγαλω αυτό το πιστοποιητικό μαρτύρησα! »

Μη με πιλατευεις

Πιλατευω = ενεργω όπως ο Ποντιος Πιλάτος , βασανίζω

Μη με ψηνεις

Οί «λέβητες» καί τά «τήγανα», καζάνια και τηγάνια πυρακτωμένα. Γι' αυτά τά εργαλεία βασανισμού έχουμε περισσότερες πληροφορίες από τό δεύτερο βιβλίο των Μακκαβαίων:

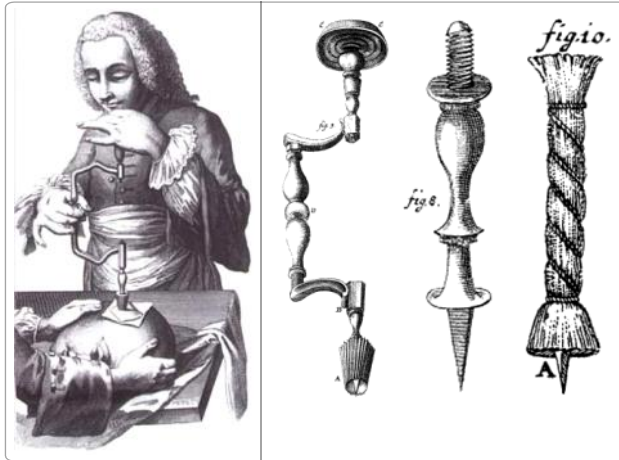
338. «έκέλευσε τῆ πυρᾶ προσάγειν έμπνουν καί τηγανίζειν» (Μακκαβαίων Β', Ζ', 5). Για θανάτωση με τό βασανιστήριο των πυρακτωμένων μεταλλικών πλακών γίνεται αναφορά καί στόν Ιερεμία -«ποιήσαι σε Κύριος, ώς Σεδεκίαν έποίησε καί ώς Άχιάθ οὖς άπετηγάνισε βασιλεύς Βαβυλωνος έν πυρί» (ΛΣΤ', 22).

Μη μου τριβελλιζεις το κεφάλι

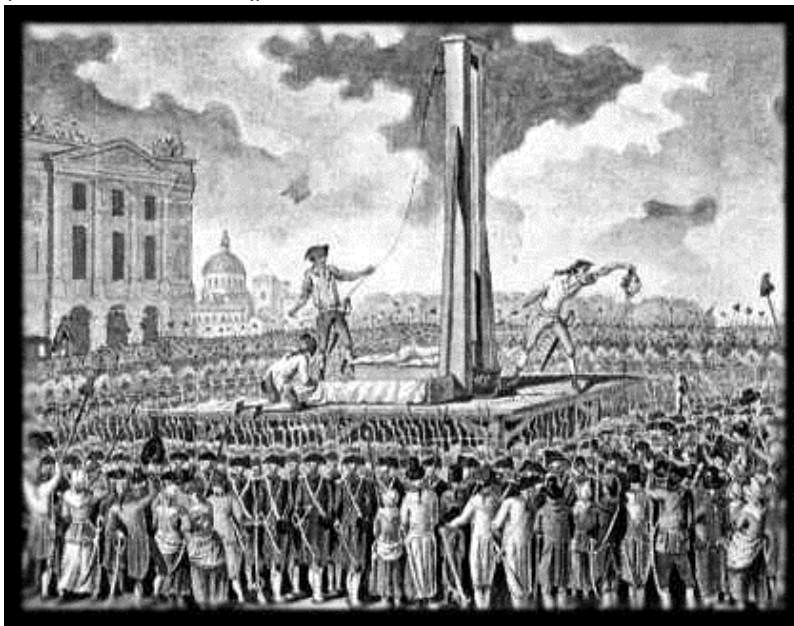
Το τριβελλι είναι εργαλείο του μαραγκου, το τρυπανι . Αναλογο βασανιστηριο περιγραφεται με σφιξιμο του κεφαλιου με ιμαντες . Οι ιμαντες σφιγονταν με ενα ξυλο που πειστρεφονταν όπως το τριβελλι. Σε ορισμενα σημεια του ιμαντα στερωναν πετρες για να κανουν επωδυνο το σφίξιμο. Ο καταδικος αισθανονταν σαν να του τριβελλιζουν το κεφάλι.

Το κυριολεκτικο τριβέλλισμα δεν ελειπε φυσικα από τον κατάλογο των βασανων.

Μου πηρε το κεφάλι

Σημαινει με ζαλισε, μου αχρηστευσε το κεφαλι με αποκεφάλισε. Συνηθειο πολύ διαδεδομενο, και βιομηχανοποιημενο, στα χρονια της Γαλλικης επανάστασης. Πβλ. ΦΡ. Θα πέσουνε κεφάλια. (επικεινται απολυσεις).

Να μου τρυπήσεις τη μύτη

Η φραση συνοδευεται από μια υποθεση τελειως απιθανη κατά τον λέγοντα. Εχει την εννοια: «δεχομαι να τιμωρηθω αν συμβει ... »

Πχ. Αμα μας δώσουν αύξηση εμενα να μου τρυπήσεις τη μύτη.

Απ την απλη μορφή του βασανιστηριου: Χαλκάς στη μύτη όπως στα βοδια και τις αρκουδες.

Το συνηθέστερο ήταν η τελεια αποκοπή της μύτης.

Το τι πέρασα

Σε ολο το μεσαιωνα διαπερνουσαν με καρφια, βελονες, σουβλια κλπ τους κρατουμενους. Ετσι το ρημα περνώ κατεληξε να σημαινει υφισταμαι μαρτυρια, βασανιζομαι.

Πβλ. Σουρη - Αυτοβιογραφια

Το τι επερασα εκει στης ξενητιας τον δρομον

Τα περιγραφω εκτενωσ στον πρωτον μου τον τομον

Τοιτσιριζομαι

Ηχομημητικο ρημα που σημαινει τηγανίζομαι σε καφτο λάδι. Αντίστοιχο βασανιστήριο υπηρχε από την αρχαιοτητα τα: [τήγανα](#).

Συνηθως αναφερεται σε βασανο από ελλειψη οικονομικων πορων.

Πηρα ένα δάνειο και τωρα τοιτσιριζομαι για να το ξεπληρώσω.

Τα μαρτυρια της κολασης

Βλ. εικονα [5](#)

Η ιερα εξεταση παρουσιαζε «μερικες σκηνες του έργου» για να αποσπά πληροφοριες (και λεφτα) από τους αιρετικους, και με παραπλευρη κατατρομοκρατηση των πιστων για τις επερχομενες ποινες στον πατο της κολασης.

Τετοιες μεθοδοι ανβαζαν τις τιμες των συγχωροχαρτιων και οι πιστοι κατεβαιναν το παρσαδάκι για να εχουν μια εκ των προτέρων ασφαλεια πυρος.

Σχετικες εμμεσες διαφημισεις στις εικονογραφησεις εκκλησιων και μονων.

Πβλ. ΦΡ το πυρ το εξωτερον, η γεενα του πυρος

Του Χριστου τα Παθη

Βασανιστήριο σε υπερμετρο βαθμο! Ιστορικως βεβαια ανακριβές, διοτι αναφερονται στην Εγκληματικη ιστορια του Χριστιανισμου πολύ πιο ανατριχιαστικα μαρτυρια αλλων μη διασημων.

Τον ταραξανε στο ξυλο

Μια ολοκληρη οικογενεια φρασεων σχετικων με το ξυλο:

Φράσεις

1. Θα φας ξύλο.

Εννοουμε θα ραβδισθεις, θα μαστιγωθεις. Το ξυλο δεν τρωγεται. Εδώ το ξυλο εχει την σημασια = παλούκι οπου προσδέεται ο τιμωρουμενος. Ο μαστιγουμενος ποναει αφορητα και δαγκώνει το ξύλο για να μην φωνάξει. Δεν το τρωει βεβαια κυριολεκτικα. Βλ. ΦΡ Έφαγε ξύλο

Κατ επεκταση σημαινει κάθε κτυπημα. Δηλ. και χωρις προσδεση σε ξυλο και χωρις εργαλεια. Πχ. Γροθιες, κλωτσιες κλπ.

2. Έφαγε το ξύλο της αρκούδας

Επειδή εδερναν μετά μανίας τα δυστυχά ζώα για να κάνουν διαφορά κολπα.

3. Ξύλο που σου χρειάζεται!
4. Το ξύλο της γνώσεως του καλού και του κακού
Από μια άλλη σημασία του ξυλου : το δεντρο τον καρπο του οποιου εγευθησαν οι Πρωτοπλαστοι και πληρώνουμε και εμεις μεχρι σημερα βλ. και Το ξύλο βγήκε από τον Παράδεισο.
5. Τον έκαναν τόπι¹ στο ξύλο
6. Τον έκαναν τουλούμι² στο ξύλο
7. Τον έκαναν μπλε μαρεν³ στο ξύλο
8. Το έλιωσαν στο ξύλο
9. Τον λύσσαξαν στο ξύλο
10. Τον μαύρισαν στο ξύλο
11. Τον σάπισαν στο ξύλο
12. Του έριξαν ένα χέρι⁴ ξύλο
13. Του άλλαξαν την πιστη στο ξυλο
Ας μην ξεχναμε ότι τα βασανιστηρια ηταν ο προσφιλεστερος τροπος για να κανουν καποιον να αλλαξοπιστίσει. Πβλ. την προ σούβλας απειλη:«Γινεσαι Τουρκος Διακε μου την πιστη σου ν'αλλαξεις; »
14. [Επί ξύλου κρεμάμενος](#)

Οι φρασεις 5-12 όπως θα διαπιστωσε ο παρατηρητικος αναγνωστης δεν λενε «από το ξυλο» δηλαδη λόγω του δαρμού που υπεστη αλλά «στο ξύλο» δηλαδη πού τον έδειραν: «δεμένο στο ξύλο»

-
1. Τοπι = τον εκανανα να μοιαζει με μπαλα, σφαιρα, τον επρηξαν (τουρ. Top = σφαιρα, αλλα και βλήμα πβλ. Φωτιά στα τόπια.).
 2. Τουλούμι = ασκι για πηξιμο τυριου το οποιο γεμιζουν με γαλα και το χτυπουν για να πηξει και ετσι παραγουν το τουλουμοτύρι.
 3. Μπλε μαρεν γαλ. Bleu marin κυανον του ναυτικου, σκουρο μπλε (οι μωλωπες είναι μελανου χρώματος).
 4. Χέρι = πέρασμα , αλλάγι, μια επίστρωση, μπερντάχι

Άλλες σχετικές λέξεις ή φρασεις

Τον τρελλάνανε στην καρπαζιά

Καρπαζία =ο ραβδισμος το κτυπημα με το μαστιγιο, το κουρμπάτσι, τουρ. Κιρματσ[ι] (kirbas) > κιρματσιά > κουρμπάτσι>κουρματσιά > καρματσιά> καρπαζιά.

Του σφύριξε ένα μπάτσο

από το ύστερο λατινικό battere κτυπώ = το κτύπημα. Από την ΙΕ ρίζα πατ απ όπου και το Ελλ. Πατώ > πατούμενο, πατούσα, μονοπάτι
Το battere είναι ρίζα για το Αγγλικό battle και το Γαλλικό bataille , batton και το Ιταλικό Bastone > μπαστούνι., battuta: χαρακτηριστικη φραση ηθοποιου μεσα στο σεναριο .

Συνώνυμα: του εδωσε μια ξανάστροφη δηλαδη δια του οπισθέναρος.

Οπισθέναρ : το εξωτερικο μερος της ακρας χειρος , η άλλη πλευρα της παλαμη^{1083.85}

Φουρκιστηκε

Το λέμε για καποιον που θυμωσε πολύ.Ομως κυριολεκτικα σημαινει απαγχονισθηκε ή μηκε στον κυφωνα. Περισσοτερα βλ. [φούρκα](#).

Παροιμίες:

Εκατό ξυλιές στον ξένο κώλο λίγες είναι.

Τσοο ξύλο εφαγες και μυαλο δεν εβαλες

Για τον κάθε κλέφτη ξύλο, γιά τον ακαμάτη φούρκα.

Αναφορές

Ποίηση

Κι αν δεν βρεθούν τα λαχανα
Το ξυλο που θα φανε
"Κάτω στα Λεμονάδικα" -Ρεμπέτικο

Βιβλιογραφία

154

Τίτλος: ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ
Συγγραφέας: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ
Εκδότης:
Έτος:1987

241

Τίτλος: 1864 ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΓΝΩΜΙΚΑ
Συγγραφέας :Ι. Αναγνωστοπούλου & Λ. Μπουσούνη-Γκέσουρα
Εκδότης:ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ
Έτος:2010

1083

ΝΙΚΟΛΑΣ ΑΡΓΥΡΗΣ
ΛΕΞΙΚΟ ΣΠΑΝΙΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

9585

Συγγραφέας: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
Τίτλος: ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΤΟΜ Β - ΜΕΛΕΤΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ
Εκδότης:ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Copyright© 2013 by Aris Stougiannidis ΑΕΝΑΟΝ - ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΑ